

ARHIVI ISUSOVAČKIH KOLEGIJA U HRVATSKOJ

Dr. Josip Buturac

Djelovanjem pojedinih isusovačkih kolegija u Hrvatskoj tokom XVII i XVIII st. nastali su arhivi koji su do g. 1773., tj. do ukinuća Družbe Isusove, čuvane u pojedinim kolegijima. Prigodom ukidanja Družbe 1773., Kr. ugarska komora zaplijenila je svu njezinu imovinu, pa tako i arhive pojedinih kolegija. Kad je historik Ivan Kukuljević 1850. preuzimao u Budimpešti raznu hrvatsku arhivsku građu i pohranio je u Zemaljskom arhivu u Zagrebu, učinio je to s većim dijelom isusovačke građe bivših kolegija u Hrvatskoj. Manje važni isusovački dokumenti, tzv. »inutilia«, ostali su i dalje u Budimpešti; vraćeni su tek 1958. na temelju mirovnog ugovora, sklopljenog između Jugoslavije i Mađarske nakon Drugog svjetskog rata. Tako se sada arhivska građa nekadašnjih isusovačkih kolegija u Hrvatskoj nalazi uglavnom u Zagrebu, u Arhivu SRH. Historia domus Zagrabiensis zadržana je u Budimpešti, a Historia domus Poseganae (zajedno sa spisima o ukidanju kolegija u Požegi) pohranjena je već davno u Nadbiskupskom arhivu u Zagrebu.

Arhivska građa, o kojoj govorimo, odnosi se na kolegije: u Zagrebu (osnovan 1606.), na Rijeci (os. 1627.), u Varaždinu (os. 1628.), u Osijeku (os. 1687.) i Požegi (os. 1698.). Građa je uglavnom dobro sačuvana. Jedino su od osječkog kolegija ostali neznatni fragmenti. Za sudbinu arhiva kolegija u Petrovaradinu ništa se ne zna. Međutim, sve mozebitne praznine dadu se popuniti velikim obiljem dokumenata koji se nalaze u Beču kod isusovačkog provincijskog poglavarstva, a odnose se na Hrvatsku.

Za pronalaženje isusovačke arhivske građe, čuvane kod Arhiva SRH u Zagrebu, služi 9 knjiga popisa (kataloga) br. 57 abcd, 63, 3 posebna popisa za kolegije Zagreb i Varaždin (st. sign. 2519, 2520, 2521 među spisima »inutilia«), te popis vlastelinstva Veliki Tabor i Miljana (ondje).

Da bismo olakšali istraživačima isusovačke povijesti kod nas, odn. istraživačima naše šire kulturne povijesti, snalaženje u među brojnim dokumentima nekadašnjih isusovačkih kolegija u Hrvatskoj, dajemo evo ovaj pregled arhivske građe pojedinih kolegija. Prema važnosti, za pojedini svežanj ili fascikul dali smo opći sadržaj ili sadržaj pojedinih spisa.

I.) ISUSOVAČKI KOLEGIJ ZAGREB God. 1226—1787.

Fasc. 1., br. 1—52, g. 1385—1754.

Br. 1. Popis montanista i podložnika g. 1653 u Božjakovini.

2. Preslušavanje podložnika u Božjakovini g. 1740 u sporu Isusovačkog kolegija u Zagrebu s Pavlinima.

9. Hunski Đuro stupio je u red Pavlina i predao mu svoju kuću u Prozorju koje spada pod gospoštiju u Božjakovini. — Vidi br. 3—8, 10—15.

18. Dioba imanja, među braćom Berislavić iz Male Mlake g. 1711.

19. God. 1570. Mala Mlaka, posjed Magdalenića. Vidi br. 20—26.

27. Inventar u kuriji Mala Mlaka g. 1730.
28. Zalba Ane ud. Zakmardi g. 1682.
34. Dioba obitelji Vojnović g. 1704. Vidi br. 35—38
52. Namire g. 1695., g. 1713.; zemaljski porezi g. 1704—1705.
Fasc. 2., br. 1—54.
- Br. 2. Spor kolegija s gradom Zagrebom-Gradecom glede posjeda u Zapruđu.
- 6, 7. Biskup traži da Isusovci propovijedaju u katedrali. Vidi br. 9
11. Oporuka Ivana Ručića, podžupna Zagrebačka županije, g. 1660.
45. Izvještaj o posjedu Frateršćica g. 1606.
54. God. 1209, 1375. Vitezovi Sv. Groba dobili su posjed Glogovnicu. Vidi br. 55, 56, a kasnije Isusovci.
Fasc. 3., br. 1—53.
- Br. 7. Dioba obitelji Večković.
11. Sidonija ud. Makar de Makarska prodaje gospoštiju Ivankovo u Slavoniji g. 1712. obitelji Hangossy.
21. Inventar kurije Mala Mlaka. Vidi br. 32.
23. Inventar kurije Konjšćak g. 1722.
- 24, 25. Inventar kurije Plemić u Zagrebu g. 1722.
- 26, 27. Inventar kurije Židovnjak g. 1772.
28. Inventar obitelji Zagorska sela g. 1722.
- 29, 30. Inventar kurije Konjšćak g. 1722.
31. Inventar kurije Laduč (Brdovec) g. 1722.
32. Inventar kurije Kozinšćak, Sela, Novaki.
U spisima od broja 21—33 popisane su stvari koje su se imale prodati na temelju oporuke Katarine rođ. Bedeković udane Plemić zbog osnutka zaklade u korist Isusovačkog kolegija u Zagrebu.
62. Izvještaj o bježanju podložnika Balijske i Cesar iz Meglinca (Brckovljani).
Fasc. 4.
- Br. 2. Popis stanovnika u selima Planina, Kozinšćak i dr. u vezi s plaćanjem dike odnosno zemaljskog poreza g. 1731. Vidi br. 35, 38, 39.
3. Popis stanovnika Laduč, Zapruđe, Mikulić i dr. g. 1731.
4. Popis stanovnika Tkalec i dr. g. 1731. Vidi br. 1—36.
7. Privremena urbana regulacija g. 1755 (tiskani spis).
11. Namire u vezi s prihodima misne zaklade Katarine Bedeković, osnovane pri župnoj crkvi u Brdovcu god. 1726—1732.
65. Izvještaj o Isusovačkoj ljekarni u Zagrebu. Vidi br. 68.
70. Inventar Isusovačke ljekarne u Zagrebu g. 1764. Vidi br. 71—75.
Fasc. 5.
- Br. 3. Međaši između posjeda Glogovnica i Sv. Helena Koruška g. 1682.
8. Prepozitura Glogovnica g. 1434 (opći crkveni sabor u Bazelu; povelja je oštećena i nestručno obnavljana).
9. Međaši posjeda Glogovnice g. 1680.
14. Spor gospoštije Glogovnica odnosno zagrebačkog Isusovačkog kolegija s posjedom sv. Helena Koruška.
17. Ugovor p. Ivana Ratkaja, isusovca, sa svojom braćom Ratkaj g. 1677.
22. Spor Gašpara Ratkaja s isusovcem Stjepanom Ratkajem.
33. Gašpar Mrnjavić daje zagrebačkom Isusovačkom kolegiju na dar 9.000 forinti.
40. Izjava Katarine Bedeković ud. Plemić g. 1716. glede svog spora s Milpacherom. Vidi br. 41—46.

Fasc. 6.

- Br. 3. Spor zagrebačkih isusovaca s Vojnom komandom u Križevcima g. 1764. Vidi br. 4.
- 5—6. Stete u posjedu Glogovnici g. 1733. Vidi br. 7—14, 20.
15. Opis crkve u Glogovnici.
- 16, 17. Imenovanje župnika u Glogovnici. Vidi br. 22.
23. Mišljenje da je Ludbreg nekoć pripadao templarima ili ivanovcima.
28. Povijesni prikaz Glogovnice.
46. God. 1703. odluka kralja Leopolda kojom područje između Kupe i Une stavlja pod bansku vlast; odluka o Varaždinskoj krajini. Vidi br. 47—53.
62. Urbar župe Glogovnica.
66. Sudski spisi glede Glogovnice g. 1653—1737.
81. God. 1630. Ferdinand II potvrđuje »Vlaške privilegije« Srbije u kotarevima Koprivnica, Križevci i Ivanić.

Fasc. 7.

Općina država: Dokumenti o poklonjenim, kupljenim, prodanim, založenim nekretninama. Parnice zbog: međa zemljišta; dugova; ostavina. Prosvjedi zbog nepravilnog premjeravanja zemljišta i uzurpacijâ. Reverzi na preuzetu imovinu. Sporovi zbog posjeda u Glogovnici. Ugovori, kupoprodajni i drugi. Građani i plemići bez djece često ostavljaju svoju imovinu iza smrti zagrebačkom isusovačkom kolegiju: njihove oporuke i darovnice. Vladari povrđuju darovnice. Zamjenjivanje nekretnina uz dopuštenje isusovačkoga provincijala u Beču. Tužbe i žalbe podložnika među sobom i protiv gospoštije. Grad Zagreb—Gradec žali se protiv Isusovačkoga kolegija u Zagrebu zbog granica među posjedima.

Br. 20. Spor među članovima obitelji Crnkoci.

21. Isusovac Ivan Despotović iz Kottievch (Kopchevch) ostavlja svoju očevinu Zagrebačkom Isusovačkom kolegiju.

Fasc. 8.

Br. 1, 2. God. 1286. Zagrebački biskup Stjepan daje glogovničkim vitezovima Svetoga Groba desetinu u selu Tkalec.

4. Matija II daje Isusovcima kuriju Pavkovec g. 1610.

13. Geneologija obitelji Bradač.

20. 21. Zalba Isusovačkoga kolegija protiv seljaka iz Lovrečine koji su u šumi kod Tkalca posjekli 30 hrastova, vrijednih 30 forinti, a po nagovoru svoje zemaljske gospode Stjepana Törek i Katarine Orahoczy.

22. Povelja Vinka Mišljenovića, prepošta od Glogovnice, koji g. 1556. priznaje povlastice jobagionima u Tkalcu.

1. Zwinich Andrija ostavlja 1549. svoj vinograd u Zagrebu kod kapele Sv. Fabijana i Sebastijana samostanu Dominikanaca Sv. Katarine u Zagrebu.

Fasc 9.

Općina država: Spisi obitelji Plemić koja ostavlja svoju imovinu zagrebačkim Isusovcima odnosno njihovom Plemićkom konviktu.

Br. 1. Đuro Plemić de Otok, protonotar kraljevine, g. 1709 ostavlja svoju imovinu za uzdržavanje Plemićkog konvikta u Zagrebu odnosno za školovanje 6-ice plemića.

2. Rukopis: Povijest Plemićkog konvikta u Zagrebu.

3. Dužnici obitelji Plemić.

2.a) Popis dokumenata arhiva obitelji Berislavić iz Male Mlake i obitelji Plemić (g. 1227—1683).

3. Računi u vezi s upravom imovine obitelji Plemić g. 1722.

Fasc. 10.

Br. 13. Kupnja zemljišta oko kapele Sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu za Isusovački kolegij.

15. God. 1342. dioba sinova Arlanda od plemena Acha (posjed Bistra kod Sv. Nikole, Poljanica, Stubica uz crkvu Sv. Jurja i t. d.).

19. Kralj Matija g. 1465., potvrđuje prava i povlastice Dominikanskog samostana Sv. Nikole u Zagrebu.

37. Kraljeva odluka glede kuće Zakmardi g. 1669

Fasc. 11

Br. 7. Kapela Sv. Apostolâ u Tkalcu, vizitacija. Vidi br. 8, 9, 14.

10. Vizitacija crkve u Glogovnici. Vidi br. 11.

26—29. Posjed Pavkovec: spor s podložnicima u XVII stoljeću. Vidi br. 64, 69.

65. Prelaz podložnika s jednoga zemljišta na drugo god. 1566.

76. Oporuka Barbare Katarine Bedeković ud. Jurja Plemića (pisana hrvatskim jezikom).

Fasc. 12.

Br. 57. Zagrebački Isusovački kolegij daje zajam Ljubljanskom isusovačkom kolegiju koji se zajam sukcesivno vraća g. 1641—1642. Vidi br. 85—93.

58. Računi Austrijske isusovačke provincije g. 1750.

62. Parnica s podložnicima u Pavkovcu.

67—79. Parnica u gornjacima u Pavkovcu.

Fasc. 13.

Br. 1. Opći računi Zagrebačkoga isusovačkog kolegija A) 1667—1703, B) 1704—1723, C) 1724—1748, (prihodi, rashodi, popis dužnika, inventar hrane i stoke te zgrada i pokućstva), D) Računi 1700—1772. god. Isusovačkoga kolegiju koji se zajam sukcesivno vraća g. 1641-1642. Vidi br. 85—93.

Fasc. 14.

Br.1. Kopija darovnice na posjed Paukovac g. 1711.; uvođenje u posjed Glogovnicu g. 1611.

4. God. 1581. kralj dariva Paukovac Ani Bradač.

6. Robba Franjo iz Ljubljane gradi mramorni oltar u Lauretanskoj kapeli Sv. Katarine u Zagrebu.

7. G. 1647. Ivan Zakmardi izjavljuje na saboru u Požunu da se na Hrvatsku i Sloveniju ne odnosi onaj zaključak Ugarskog sabora po kojem Isusovcima nije dopušteno u Ugarskoj imati pokretnu imovinu.

8. Isusovački kolegiji i podložnici oslobođeni od konačenja vojske g. 1670.

11. Isusovci su oslobođeni od 30-tine i mostarine prigodom prevoza svoje imovine.

42. God. 1750. parnica Stjepana Jankovića protiv Isusovačkoga kolegija u Zagrebu

43. God. 1758. parnica Ludovika Patačića protiv Isusovačkoga kolegija u Zagrebu.

44. God. 1593., parnica Nikole Istwanfy zbog posjeda Paukovec.

45, 46. Parnica Zagrebačkog isusovačkog kolegija protiv Đure Erdödy g. 1757.

Fasc. 15.

Br. 1. Parnica Zagreb. isusov. kolegija protiv Gabrijela Škrlica zbog izvršenja ugovora glede posjeda Prozorje g. 1752. Vidi br. 3, 4.

12. Spor sa Sigismundom Domjanić g. 1621. zbog međaša u posjedu Planina. Vidi br. 13—15, 27—28, 30.

33—34. Parnica zbog posjeda Prozorje g. 1746.

Fasc. 16.

- Br. 1. Međe posjeda Planina g. 1278., 1627. Vidi br. 5 (god. 1425).
3, 4. Crkva u Planini; inventar g. 1609., 1620.
12. Inventar imovine Martina Kovačića g. 1662., suca grada Zagreba.
22. Podaci o posjedu Frateršćica (XVII stoljeće). Spor s kupcima u Zagrebu zbog zemljišta.
23. G. 1690. doprinose biskupije Austrije, Češke i Ugarske za rat protiv Turaka. (Pismo Ljubljanskoga Biskupskog ordinarijata sa zanimljivim utisnutim pečatom).

Fasc. 17.

- Br. 1. Isusovci prosvjeduju protiv svoga protjerivanja iz Ugarske g. 1707., a koje se temelji na zaključku Požunskog sabora iz g. 1687. (utjecaj kalvina i luterana).
5. Popis spisa u isusovačkoj kući u Beču, a tiču se Hrvatske g. 1753.
25. Popis stanovnika u Planini g. 1760. Parnica zbog posjeda Planina s tamošnjim stanovnicima.

Fasc. 18.

- Br. 1—14. Spor zbog Frateršćice. Vidi br. 15—18.

Fasc. 19.

Opći sadržaj: Sporovi i parnice zbog desetine, dugova, međaša i t. d.

Fasc. 20.

Opći sadržaj: Oporuke, zaklade, obveznice.

- Br. 4. Zaklada Isusovca P. Ignacija Thauhausena. Oporuka.
16. Parnica Isusovačkoga kolegija u Zagrebu protiv Đure Erdödyja.
22. Nikola Zrinski, ban, potvrđuje g. 1652. povelju kralja Matije II kojom je Isusovcima darovana Glogovnica i Tkalec.
23. Isti potvrđuje povelju kralja Ferdinanda III kojom je Isusovcima darovana Brezovica.
Napomena: Ovdje se nalazi povelja Ferdinanda II, kojom se potvrđuje oporuka obitelji Frankopana, a koja je povelja, iako na pergameni, teško oštećena.

Fasc. 21.

Opći sadržaj: Oporuke.

- Br. 40. Oporuka Nikole Frankopana u korist zagreb. Isusovačkoga kolegija g. 1645. Vidi br. 43, 44.

Fasc. 22.

Opći sadržaj: Parnice, oporuke (pisane latinski, njemačkim i hrvatskim jezikom).

Fasc. 23.

- Br. 2. Kopija privilegija Leopolda I, danih Isusovačkoj akademiji u Zagrebu g. 1669.
9. Izvještaj o stanju sjemeništa Sv. Josipa u Zagrebu g. 1730.
20. Oporuka Ivana Zakmardija, protonotara kraljevine (kopija).
35. Urbar zagreb. Isusovačkog kolegija od g. 1667.: popis članova kolegija; popis zemljišta, podložnika i njihovih obveza; popis onih koji su dužni davati kolegiju desetinu; kupoprodajni ugovori, parnice (izjave svjedoka).

DODACI

Ovdje se nalaze ne-registrirani spisi koji su kao »inutilija« (bez-vrijedni spisi) g. 1850. zadržani u Budimpešti i tek g. 1958. iz Budimpešte vraćeni u Zagreb.

DODATAK I

Fasc. 23., br. 27. Inventar zagrebačkoga Isusovačkog kolegija od g. 1774., s popisom knjiga u knjižnici, pokušva u crkvi Sv. Katarine, kolegiju i t. d.

DODATAK II

2 sveska spisa koji se odnose na Isusovce i njihovu ekonomiju, i primljeni su iz ostavine Ivana Kukuljevića, i to 1. god. 1896. a drugi iz nenaznačenoga vremena. Spisi su po sadržaju jednaki gore opisanim.

DODATAK III

Svezak 1. Popis spisa arhiva kolegija Isusovačkoga reda u Zagrebu: namire, računi, pisma.

Svezak 2. Spisi gospoštije Altischein koja je imala vezu s Isusovačkim kolegijem u Zagrebu. Ima i popis tih spisa pod privremenim brojem 162.

Opći sadržaj: dopisi s Isusovačkim provincijalom i vladarom; spisi u vezi s oporukom Nikole Frankapana.

Svezak 3. Opći sadržaj: popis lijekova za zagreb. Isusovački kolegij; dopisi; računi.

Svezak 4. Opći sadržaj: Papine enciklike; dopisi; računi.

Svezak 5. Opći sadržaj: Privatna pisma građana i podložnika: službeno dopisivanje; računi.

Svezak 6. Opći sadržaj: žalbe i molbe podložnika; popravak crkve Sv. Katarine i kolegija u Zagrebu; ugovor s tipografom glede tiskanja knjiga g. 1741.; gradnja vrata s kamenim okvirom; ugovor sa zidarom glede popravka na zgradama u Zagrebu; popis lijekova preuzetih u ljekarni za Kolegij; popis darovanih lijekova iz ljekarne.

Br. 182. Povijesni podaci iz Povijesti kolegija: Zagreb. građani, osobito Talijani, pozvali su u Zagreb Kapucine. Za gradnju crkve i samostana dano im je zemljište koje je nekoć pripadalo nekim redovnicima. Tu je stajala i njihova stara prazna crkva Sv. Marije, ostavljena Isusovcima. Oni su se njome služili, dok nisu posve izgradili crkvu Sv. Katarine, a onda su je prepustili Kapucinima.

196. Đuro Tribinac javno opoziva svoje klevete protiv zagreb. Isusovačkog kolegija g. 1671.

199. Podaci o izdanju bolandista »Acta Sanctorum« g. 1695.

Svezak 7. Opći sadržaj: namire, pisma ekonomskoga sadržaja; žalbe građana i podložnika; žalbe Isusovačkoga kolegija protiv vojne komande u Križevcima; ugovori s obrtnicima o gradnji oltara i popravcima zgrada; popis lijekova za obitelj Plemić, za Kolegij i dr.

Svezak 8. Opći sadržaj: gradnje i popravci u crkvi Sv. Katarine; pisma rektoru kolegija; molbe i žalbe; parnice i istrage; sporovi

s podložnicima u križevačkoj okolici (jezik: hrvatski, latinski i njemački); namire i računi; popis lijekova.

Br. 102. Slikanje velikoga oltara u crkvi Sv. Katarine u Zagrebu godine 1656.

Svezak 9. Opći sadržaj: računi; namire; pisma rektoru kolegija; parnice.

Svezak 10. i 11. Razni spisi

II.) ISUSOVAČKI KOLEGIJ U VARAŽDINU. God. 1249—1784.

Opći sadržaj: Prosvjedi zbog smetanja posjeda. Darovanja plemića i građana varažd. isusov. kolegiju. Parnice zbog smetanja posjeda. Ugovori o zamjeni, kupnji i prodaji. Spor s gradom Varaždinom zbog šuma Kućani i Brezje. Sporovi zbog međaša među raznim posjedima. Vladari preporučuju i uzimaju u zaštitu Isusovač. kolegij u Varaždinu. Oporuka kojima se ostavlja dio imovine varaždin. Isusovačkom kolegiju. Nagodbe pred gradskim sućem u Varaždinu glede zemljišnih sporova. Ubožnica (hospotal) u Varaždinu. Namire. Saborski zaključci u korist Pavlina i Isusovaca. Povelje grada Varaždina na pergameni o prodaji vinograda varaždin Isusov. kolegiju. Đački izgredi u gradu zbog opijanja u gostionicama.

Fasc. 1.

Br. 29. Parnica s gradom Varaždinom zbog međa između gradskih i isusovačkih posjeda.

46. Pismo kralju zbog spora između Požeškog isusov. kolegija i Komore radi posjeda Vetovo i Jakšići. Vidi br. 47 (g. 1751.).

Fasc. 2.

Br. 10—14. Franjevci u Varaždinu žale se Kralju na nasilja tamošnjih njemačkih vojnika. Kralj uzima Franjevce u zaštitu.

52. Parnica Varaž. županije protiv Kolegija isusovaca u Varaždinu zbog šume Kućan. Vidi br. 53—60.

Fasc. 5.

Br. 17. Oporuka Marharete Šimunić iz Varaždina g. 1693.

45. Inventar Isusovačkoga kolegija u Varaždinu g. 1770.

46. Papine enciklike iz XVII i XVIII stoljeća o oprostu itd.

47. Intimati Hrvatskog kr. vijeća, Kr. ugarskog namj. vijeća o školstvu. Pravila o obuci u Bečkoj gimnaziji.

54. Urbar Marije Terezije g. 1755.

Fasc. 8.

Br. 5. Međa između Banske Hrvatske i Varaždinskog generalata godine 1769.

12. Popis posjeda Apatovac.

29. Žalba građana Varaždina protiv tamošnjeg Isusovačkog kolegija.

30, 33. Žalba Kolegija isusovačkog u Varaždinu protiv tamošnjih građana.

41. Inventar Adama Križaj g. 1756. u Varaždinu.

45. Sporovi s gradom Varaždinom g. 1722—1723.

Fasc. 9.

Br. 4. Ferdinand II dariva isusovcima Apatovac g. 1633.

7. Međe posjeda Apatovac.

10. Spor s podložnicima u Apatovcu g. 1737.

21. Preseljavanje sela Apatovca g. 1647.

39. Stanje posjeda Apatovac g. 1634—1679.

Opći sadržaj: fasc. 9., br. 1—81: ekonomski spisi o posjedu Apatovcu.

Fasc. 10—12.

Opći sadržaj: ekonomski spisi Isusovačkoga kolegija u Varaždinu.

DODACI

Neregistrirani spisi, vraćeni iz Budimpešte g. 1958.

DODATAK I.

Fasc. 1.

Opći sadržaj: Zaklade; kupoprodajni ugovori; sporovi zbog vi nograda Zaurić i Sv. Križ, zbog posjeda Jakopovec; parnice gornjaka i dr.

Br. 2. Zakmardijeva darovnica g. 1668.

5. Popis spisa koji se odnose na konvikt u Varaždinu g. 1667—1773.

12. Oporuka Jurja Goluba.

DODATAK II.

Fasc. 1.

Opći sadržaj: pisma rektora Hrv. saboru i dr.; pisma rektoru; zabilježbe: stanje posjeda, sporovi i parnice zbog posjeda; školska obuka.

Fasc. 2.

Razni spisi.

III. ISUSOVAČKI KOLEGIJ NA RIJECI. God. 1464—1775.

Fasc. 1.

Br. 1. God. 1545. Ferdinand II podjeljuje zemlju opatije sv. Jakoba na Rijeci riječkim Augustincima (povelja na pergameni, teško oštećena).

14. God. 1635. Popis privilegija koje su Pape dale Družbi isusovaca.

19. God. 1622. Urbar Mošćenice.

33. God. 1541. Međaši Kastva.

Fasc. 2.

Br. 28. Spor između Rijeke i Kastva zbog Berguda g. 1615.

35. God. 1628. Buna u Kastvu zbog podavanja svinja. Vidi br. 37, 38, 40—42.

55. Spor između Rijeke i Kastva zbog međaša g. 1632. Vidi br. 61, 69—75 i dr.

Fasc. 3.

Br. 146—276. God. 1634—1657. Gospoštija Kastav.

159. Ferdinand III određuje javne radove zbog utvrđivanja tvrđava protiv Turaka u okolici Rijeke god. 1635.

161. Urbar za Kastav g. 1635.

245. Plaćanje cenzusa u gospoštiji i trgovištu Kastav.

273. Spor zbog izbora župnika u Kastvu g. 1657.

Fasc. 4.

Br. 277—362. God. 1658—1699. Gospoštija Kastav.

287. Kapetanat (gospoštijaska uprava) u Kastvu; tamošnje prilike upravne i socijalne g. 1661.
297. Crkve na Rijeci: njihovo stanje i prihodi g. 1667.
Fasc. 5.
- Br. 363—438. God. 1700—1729. Gospoštija Kastav.
429. Maksimirane cijene vina g. 1719.
Fasc. 6.
- Br. 439—505. God. 1730—1785. Gospoštija Kastav.
445. Instrukcija za kancelariju — općinsku upravu u Kastvu.
452. Dvorska komora izdaje neke odredbe za Kastav.
480. Prihodi riječkog Isusovačkog kolegija (g. 1763?)
497. God. 1773. Prihodi gospoštije Kastav.
494. Popis riječkog Isusovačkog kolegija

DODATAK: Neregistrirani spisi, vraćeni iz Budimpešte g. 1958.

Opći sadržaj:

Fasc. 1.

God. 1680—1760. Ugovori o gradnji oltara, propovjedaonice i drugog crkvenog namještaja; kupoprodajni ugovori glede nekih kuća na Rijeci.

Fasc. 2.

Procjena isusovačkih kuća na Rijeci g. 1640; notar potvrđuje kupoprodajne ugovore (jezik: hrvatski, talijanski, latinski i njemački); ugovor između Komore i provincije Kranjske glede luke Volosko; instrukcije za kapetane (špane, upravitelje) gospoštije Kastav; obveznice i namire; oporuke.

Fasc. 3.

Spisi o slobodnom ribarenju u rijekama Preluki, Lučini i Rečini; sporovi i parnice zbog ribarenja, mlinova i sječenja šume u rečenim rijekama tokom XVII i XVIII stoljeća.

Fasc. 4.

Spor između riječkih Augustinaca i Isusovaca zbog ribolova u rijeci Preluki i Lučici; pravo ribarenja imala je nekoć opatija Sv. Jakoba koju su preuzeli Augustinci.

Fasc. 5—7.

Gospoštija Kastav: uprava; prihodi; sporovi.

Fasc. 8.

God. 1639—1769. Prihodi opatije Sv. Jakoba.

Fasc. 9.

Spor između Isusovaca i Augustinaca zbog opatije Sv. Jakoba godine 1638—1708.

Fasc. 10.

God. 1661—1779. Općina Mošćenica ima spor s riječkim Isusovačkim kolegijem; kralj je odredio da spor ima riješiti Kapetan u Ljubljani; tome se općina Mošćenica protivi smatrajući onoga kapetana nadležnim, a samu odredbu vladarevu povredom svojih starih prava (god. 1661.). Sud u Gracu (Štajerska) donosi odluku da je za općinu Mošćenicu nadležan sud: I. vlastiti, II. gospoštijski, III. Ljubljanski kapetan za Kranjsku, IV. Sud Unutrašnje Austrije.

Fasc. 11.

God. 1683—1696. Pisma i izvještaji Kapetana (špana, upravitelja) gospoštije u Kastvu o tamošnjim ekonomskim prilikama, pisani Rektoru Isusovačkog riječkog kolegija.

Fasc. 12.

God. 1769. Dug Senjskoga biskupa Čolića od 4.600 forinti riječkom Isusovačkom kolegiju.

Fasc. 13.

God. 1529—1741. Spor riječkih Isusovaca s tamošnjim Kaptolom i Augustinskim samostanom zbog ubiranja crkvene desetine.

Fasc. 14.

God. 1632—1688. Parnica između riječkog Isusovačkog kolegija i grada Rijeke zbog toga što su Isusovci zadržali u svom vrtu vođu iz gradskog potoka.

Fasc. 15.

God. 1723, 1738, 1756. Razne bune u Kastvu protiv Kapetana (upravitelja) Kastavske gospoštije.

Fasc. 16. (Miscellanea).

Gradnja crkve sv. Roka na Rijeci; povelja o osnutku Isusovačkog kolegija na Rijeci; mlinovi na Rečini; Isusovci napuštaju crkvu sv. Roka i preuzimaju veću crkvu sv. Vida na Rijeci; dioba obitelji Spinčić g. 1640; darovnice; oporuke; namire, potvrde i računi.

Fasc. 17.

Oporuke; popisi imovine; pisma o ekonomskim prilikama.

Fasc. 18.

Spisi se odnose na posjede Hlibac ili Glibac (oporuke, pisma, molbe).

Fasc. 19.

Gospoštija Kastav (katastar, kupoprodajni ugovori, davanje pomoći; izvanredni državni porez g. 1708).

Fasc. 20.

Ūrbarski spisi (obveze, podavanja) za posjede riječkog Isusovačkog kolegija.

Fasc. 21.

Desetina koju prima riječki Isusovački kolegij.

Fasc. 22.

Računi (prihodi i rashodi kolegija; isplate domaćim i stranim obrtnicima za pravljenje kipova i slikanje slika i dr.; računi bratovština).

Fasc. 23.

Računi Prokurate Austrijske isusovačke provincije (obračuni između kolegija riječkog i prokurate te drugih kolegija).

Fasc. 24.

Namire glede isplćivanja razliĉnih raĉuna (za porez, ogrjev i t. d.).

Fasc. 25.

Raĉuni Kapetana (upravitelja) gospoštije Kastav (prihodi, rashodi).

Fasc. 26—27.

Raĉuni i namire (nabava raznih predmeta za kolegij i dr.).

Fasc. 28.

Školski spisi (Akademija na Rijeci; sveĉane dispute s tiskanim programom, drĉane u rijeĉkoj akademiji; nastavni program u raznim školama; zapisnici školskih komisija).

Fasc. 29.

Uprava za Riječku akademiju, osnovana g. 1784., nakon ukinuća isusovačkoga reda odnosno kolegija (zapisnici te uprave i spisi).

Fasc. 30.

G. 1541—1699. Razni dopisi u vezi s ekonomijom kolegija.

Fasc. 31.

God. 1700—1772. Dopisi u vezi s ekonomijom i školom.

Fasc. 32.

Različite Papine bule i pisma, tiskane i rukom pisane, originali i kopije, iz XVIII stoljeća; misna molitva za kraljicu Mariju Tereziju.

Fasc. 33.

Parnica zbog desetine između riječkih Isusovaca i Augustinaca.

Fasc. 34.

Statut posjeda Podbreg g. 1693.; popis desetine u Mošćenici g. 1706.; popis desetine grada Rijeke i okolice između XVII i XVIII stoljeća; dopisi; sudske presude.

Fasc. 35.

Nacrti isusovačke crkve i kolegija na Rijeci; spor između kolegija i podložnika u Kastvu: luka Volovsko i tamošnje daće; spor grada Rijeke protiv kolegija; spor kolegija s tamošnjim Kaptolom i Augustincima zbog desetine; molba rektora kolegija na apostolskoga nuncija da zaštiti povlastice kolegija; patronsko pravo u župama; pravo ribarenja u Rečini; spor zbog vrta; posjed Podbreg; prodaja vina; buna na Rijeci; spor sa sjemeništem; oprost od carine; spor s upravom u Kranjskoj; povlastice Ferdinanda II.

Fasc. 36.

Dnevnici ili kronike kongregacije za građane i kongregacije Žalosne Gospe; inventar crkve; računске knjige.

Fasc. 37.

Razni spisi.

IV.) ISUSOVAČKI KOLEGIJ U POŽEGI. God. 1689—1784.

Opći sadržaj: Kraljevske darovnice; popis urbarskih podavanja s popisom stanovnika; prihodi i rashodi kutjevačke gospoštije; razni računi; razni sporovi i parnice s podložnicima i susjednim vlastelinima; inventari kolegija i gimnazije u Požegi te inventari Kutjevačke gospoštije.

Fasc. 1.

Br. 1. Regulacija slavonskih županija (povelja Marije Terezije); odredbe Požeške županije od g. 1745. o gradnji cesta i mostova te preseljavanju sela iz brda k cesti.

3. Popis sela Požeške županije g. 1745.

4. Fiskalni popis sela i stanovnika Jakšića i Vetova g. 1721.

6. Zapisnik iz god. 1689 o preslušavanju 36 svjedoka koji svjedoče o međama Kutjevačke gospoštije.

12. Popis sela Jakšića g. 1690.

13. Spor zbog sela Jakšića i Vetova između Komore i Kutjevačke gospoštije.

Fasc. 2.

Br. 1. Popis stanovnika Kutjevačke gospoštije g. 1748., 1751., 1740.

Fasc. 3.

Br. 1. Popis sela Kutjevačke gospoštije, sastavljen od Gabrijela Hapsza g. 1701. (u ovome popisu opisan je dio gospoštije Pleternica).

3. Urbar gospoštije Kutjevo g. 1764.

4. Izmjera zemljišta Gospoštije Kutjevo g. 1758.

6. Procjena sela Gospoštije Kutjevo oko god. 1700.

8—10. Sporovi zbog međa na rijeci Londži prema selu Tulnicima i Miha-ljevcima g. 1746. Vidi br. 18, 19.

14, 16. Sporovi zbog međa kod sela Granice i Londžica.

22—24. Povelja kralja Leopolda o darivanju Kutjevačke gospoštije Požeškim isusovcima.

37. Urbar Kutjevačke gospoštije s popisom obitelji iz g. 1764.

48. Reambulacija ili obilazak međa Kutjevačke gospoštije sa svjedocima starosjediocima iz Kutjeva, Bektiša i drugih sela.

Fasc. 6.

Br. 1. Popis sela, stanovnika i posjedovnih čestica iz XVIII. st.

Fasc. 7.

10. Popis dužnika Kutjevačkome vlastelinstvu g. 1743.

DODATAK:

Neregistrirani spisi, vraćeni iz Budimpešte (5 fascikula).

Općisadržaj:

Fasc. 1.

Namire požeških obrtnika iz g. 1760/1. (ličioca, trgovca, bravara, cipe-lara); slične namire iz godine 1755. i putni troškovi za put iz Požege u Osijek i natrag; podaci o župi u Požeškim Sesvetama god. 1739. (obnova župe, prihodi); lijevanje zvona za isusovačke kolegije u Požegi i Osijeku g. 1746., obavljeno u Požegi; računi bravara i kovača Lovre Golubovića g. 1767; namire obrtnika (remenara i drugih) god. 1751, 1707, 1740; dopisi u ekonomskim predmetima.

Fasc. 2.

Namire: pisma iz Požege od strane Isusovačkoga kolegija provincij-skom poglavaru u Beču o prilikama u Požegi, za Isusovački kolegij nepovoljnima, g. 1700—1708.; ekonomski izvještaji o Kutjevačkoj go-spoštiji u XVIII stoljeću; imena rudina unutar hatara pojedinih sela; popis arhiva Isusovačkog kolegija u Požegi iz g. 1774. (vidljivo je da nekih spisa danas nema).

Fasc. 3.

Dopisivanje između komorskog provizora u Požegi i uprave Gospo-štije u Kutjevu o konačenju vojske, graničnim sporovima (1739) do (1744.), snubljenju vojnika za Trenkovu čet; nasilja protiv zatvo-renih hajduka; pomilovanje hajduka; Salvus conductus za Stjepana Snjegovića iz Poreča; popis konja koje su hajduci ukrali podložni-cima Kutjevačke gospoštije; Salvus conductus za Iliju Sekulića iz Biliševca g. 1743.; žalba protiv prevelikih tereta (poreza), koji su na-metnuti Kutjev. gospoštiji od strane vojske i Komore, svakako većih od drugih gospoštija; inventar imovine Ivana Dobrovića g. 1741.; po-resko opterećenje Slavonije — preveliko, zbog čega se dva puta ise-

ljavalo iz Slavonije (kuda? u Bosnu?): popis poreza u pojedinim selima Kutjevačke gospoštije, zatim u svim gospoštijama Požeške županije (god. ?); stanje škola u Požegi g. 1766.; sudske istrage i presude kod županijskog odnosno kotarskog suda; tužbe podložnika protiv uprave gospoštije; popis hrane, koju je vojska g. 1730. dobila od Kutjevačke gospoštije; g. 1700. popis legata za gradnju nove župske crkve u Kutjevu; prihodi župe Sesvete; inventar te župe god. 1711., 1714., 1715., 1726., 1728., 1731., 1757.; g. 1738. prihodi (štolarina) župe Kutjevo; g. 1726. smještaj vojske; g. 1691. zagrebački biskup Mikulić daje putnu ispravu Jakobu Mavračiću za put u Kutjevo, gdje je imenovan župnikom; g. 1753. tužba protiv vojske zbog neovlaštena lova; g. 1744. tužba protiv komorskog provizora; g. 1766. podaci o pravoslavnim parohijama u Gradištu i Londžici; g. 1762. popis pravoslavnih kuća na području Kutjevačke gospoštije; g. 1753. odredba Marije Terezije o prihodima pravoslavnih svećenika; g. 1744. razne odredbe o prihodima pravoslavnih svećenika; g. 1750. oporezovanje stanovnika Požeške županije; g. 1767. pokušaj osnivanja pravoslavne parohije u Latinovcima.

Fasc. 4.

Namire obrtnika i dr. g. 1702., 1709., 1710., 1738., 1741.; namire za plaćeni porez Komori, vojsci i dr. g. 1701., 1739.; pregled prihoda i rashoda požeškog Isusovačkog kolegija g. 1733—1736.; g. 1731. namira koju izdaje požeška tridesetnica (»Trigesima Posegiensis«); g. 1733. ugovor o kupnji duhana od Kutjevačke gospoštije (kupac Nikola Lacković); g. 1764. popis imovine siročadi u selima Zaričlu i Lakušijama; g. 1757. popis imovine pokojnog Stjepana Đurčića iz sela Biliševca; g. 1752., 1765. popisi imovine više njih pokojnika Kutjevačke gospoštije; g. 1740. spor Isusovačkog kolegija u Požegi s upravom grada Požege zbog zemljišta; g. 1705. ugovor o gradnji zgrade za Isusovački kolegij u Požegi za 650 forinti (zidar je Đuro Mancin).

Fasc. 5.

Računi za gradnju vojarne u Kutjevu g. 1735.; isplate Kutjevačke gospoštije za porez 1730—1740.; račun osječkog staklara za kutjevačku vojarnu; spor Kutjevačke gospoštije zbog sela Jakšići i Vetovo.

V.) ISUSOVAČKI KOLEGIJ U OSIJEKU. God. 1687—1773.

Fasc. 1.

Razni spisi.

LITERATURA

- Velimir Deželić st., Isusovci u Hrvatskoj, Zagreb, 1927.
 Butorac dr. Josip, Požeški isusovci i Kutjevsko vlastelinstvo, Hrvatska prošlost br. 2—3, Zagreb, 1942/4, i posebno.
 Vanino dr. Miroslav, Povijest isusovačkoga reda u Hrvatskoj, rukopis.
 »Vrela i prinosi«, Sarajevo 1932—1941.